

De ontheemde

Gesprek met Pim van Doorn (Exodus Leiden) en Wim van 't Veer (Stichting De Binnenvest)

De doelgroepen (ex-gedetineerden en dak- en thuislozen) hebben sterke gelijkenis. Het zijn in veel gevallen typische veelplegers (criminaliteit/verslaving). Het gaat veelal om mensen die zijn opgegroeid in armoede en met een beperkte opvoeding.

Dat resulteert in onvoldoende mogelijkheden om in het leven te slagen. De mislukking dreigt hun leven te tekenen en er is weinig kans op verbetering.

Vaak ontbreekt het in hun jeugd aan autoriteit en gezag. Opgegroeid in een 'alles moet kunnen' mentaliteit waarbij een behoorlijke opleiding soms achterwege blijft of een gering accent krijgt en het volwassen worden zich ontwikkelt met een "alles moet kunnen" mentaliteit. Hun sociale netwerk is meestal beperkt tot de eigen 'scene'.

Wat levert de hulpverlening op?

Bitter weinig. Bij één op de tien dak- en thuislozen is er misschien een bevredigend eindresultaat. Bij ex-gedetineerden is de situatie wat genuanceerder. Velen blijven echter met vallen en opstaan in dezelfde draaimolen. Men blijft zich buitengesloten voelen en draait door in het eigen kleine wereldje. Hoe komt dat? Een intensievere begeleiding zou misschien helpen. Het ontbreekt de hulpverlening in veel gevallen aan mogelijkheden voor een meer persoonlijke benadering en intensieve belangstelling voor het individu.

Bovendien is er geen of nauwelijks geld voor een professionele nazorg beschikbaar. Dat geldt zeker ook voor de ex-gedetineerden na hun verblijf in één van de Exodus-huizen. Een bijzondere bijdrage voor deze groep betekent zeker de inzet over het hele land van 1600 nazorg-maatjes die zich als vrijwilligers inzetten.

Toch komen de negen anderen bij de groep dak- en thuislozen vaak ook wel kleine stapjes verder dank zij v.b. de nachtopvang, klussenteam, veegploeg en incidentele activiteiten als b.v. een sportdag op Papendal, mede dankzij een team van gemotiveerde mensen.

De Diaconie maakt soms dingen mogelijk waar de hulpverlenende instanties niet aan toe komen, zoals individuele hulp, ontspannende activiteiten (boottocht, eetgroep)

Overheidsbeleid m.b.t. maatschappelijke opvang ?

De centrale overheid wil er van af: de AWBZ wordt uitgekleeft. Meer concentratie op de Gemeente door een sterk accent op de WMO is aan de orde. Er is echter minder geld

beschikbaar, maar daar tegenover staat dat de Gemeente beter en concreter kan sturen. Bovendien worden de verschillende instanties tot meer samenwerking gedwongen omdat de gemeente er boven op zit.

Groot probleem is de grote wisselvalligheid van het regeringsbeleid. Rapporten volgen elkaar snel op met veelal aanzienlijke consequenties. Een rapport is er nauwelijks of het is al weer achterhaald. Elke volgende regering stelt weer nieuwe beleidsveranderingen vast.

Bovendien is er een voortdurende financiële onzekerheid (bij voorbeeld de bijdrage van Justitie voor 2011 ten behoeve van het werk van Exodus is nog onduidelijk!)